

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od petarostopne peti vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Ricmanjsko cerkveno vprašanje.

XIX.

Kersmo že zopet pri dolinskem župniku in dekanu gospodu Jožefu Zupanu, hočemo spregovoriti na njegovo adresu par resnih besed!

Najprvo moramo konstatirati, da ni gospod župnik Jožef Zupan storil tekom štirih let **niti enega koraka**, da bi se kako odpravilo tako neznosne razmere in uredili odnošaji dolinske župnije do kaplanij ter se aktivirale nove župnije. Pred njegovim prihodom v Dolino je pokojni tržaški škof Andrej Šterk neki deputaciji iz Brega izrečno rekel, da pride v Dolino »svet« župnik in ta da bo vsa zadeva povoljno in na zadovoljstvo vsega prebivalstva v kaplanijah rešil. Toda on je le vedno in povsod poudarjal svoje dozdnevne pravice do **celokupne nekdanje župnije in njenih dohodkov**. Ko je prišel v Dolino, je lahko videl po filokseri opustošene vinograde, iz katerih je dobival tu-kajnji kmet prej skoraj svoj edini pridelek.

Sam tržaški ordinarijat je slovesno priznal, kakor smo že gori videli, da so se godile prebivalcem nele v Ricmanjih, ampak tudi v drugih kaplanijah krivice in da so **nosili neznosna bremena**, stem da sospadali pod Dolino in plačevali dolinske duhovnike.

Župnik Jožef Zupan, ki ga je sam tržaški ordinarijat proglasil za »bisera« duhovščine tržaške škofije, bi bil lahko zapustil v dolinski župniji pasten spomin, da je pomagal rešiti tukaj to važno lokalno vprašanje socialnega pomena. Sprevidel je lahko, da ko mu celo ces. kr. tržaška

vlada, ki se sicer nobenih nasilstev ne ustraši, ni hotela pomagati njegovih dozdnevni pravici ter mu eksekucijskim potom izterjati njegove in njegovega kooperatorja kolekture po kaplanijah, da te pravice več ne obstajajo ter da so prenehale vsaj že leta 1848!

To zadevo je moral pomagati rešiti g. župnik Jožef Zupan zlasti že radi tega, ker je vedel, kako je prišel v Dolino! Vsaj je javna tajnost, da je vložil prošnjo za dolinsko župnijo nekoliko tednov potem, ko je bil konkurz že zatvorjen ter je prošnjo nazaj datiral, čeprav se je oglašilo za dolinsko župnijo več prosilcev. Javna tajnost je, kako so se izvršila za kulisami barantanja, ne morda za neumrjoče duše, ampak za svetle avstrijske krone; kako se je ljudstvo vodilo za nos in se ga je hotelo vpreči zopet v stari jarem krivice ter ga prisiliti, da še naprej nosi neznosna bremena in še naprej prenaša samovoljo dolinskih župnikov!

Vojna na Daljnem Vstoku.

Pa je vendarle res!

V nasprotju k japonskim zatrdilom, da Japonci v noči z 10. na 11. t. m. niti niso napadli portarturške trdnjave, vendar tudi niso mogli izgubiti 30.000 mož, so došla zopet nova poročila, ki z vso gotovostjo zatrjujejo, da je japonska armada faktično ponoči 11. t. m. navalila na Port Artur, a bila z upravnimi izgubami odbiti.

Poročevalec »Novosti« Verblunski, javlja iz Dačičava, da je bil naskok Japoncev 11. t. m.

na Port Artur odbit z ogromnimi izgubami. Japonska armada je izgubila najmanj 25.000 mož, dočim znašajo ruske izgube okoli 5500 mož. Ruska vojska je zavzela vse japonske pozicije in sovražnika prisilila, da je moral spremeniti vse svoje fronte. Poročevalec »Rusa«, Kirilov, pa zatrjuje po najverodostojnejših virih, da Japonci niso bili samo odbiti, marveč so bili celo izrinjeni z vseh svojih pozicij. Ruska posadka je navalila na Japonce z bajoneti; sovražnik se ni mogel dolgo ustavljati, marveč se je skoro spustil v divji beg. Japonci so izgubili okoli 25.000 mož.

Takisto poroča tudi rusko brzojavno agentstvo, da je dobilo tele brzojavko 16. t. m. iz Mukdena: Semkaj dole vesti potrjujejo, da so Japonci 10. t. m. naskočili Port Artur in sicer sprva z uspehom. Na to pa so bili z ogromnimi izgubami odbiti. Tega boja se je z velikim uspehom udeležilo tudi portarturško brodogradništvo. Imenovani brzojavni urad še dostavlja, da se ta brzojavka ujema s poročilom, da znašajo japonske izgube 30.000 mož, kakor je bilo priobčeno že 13. t. m.

Najnovejša poročila iz Petrograda pa pravi, da so Japonci pri naskoku na Port Artur izgubili celo divizijo.

Vse so torej strinja v tem, da so Japonci 11. t. m. doživeli pred Port Arturjem strahovit poraz, da nimamo niti najmanjšega povoda, da bi dvomili o resničnosti nešteti poročil, ki vsa kategorično zatrjujejo eno in isto.

Nastane sedaj vprašanje, čemu taje Japonci tako trdovratno vse to? Odgovor je lahak! Boje se, da bi pri Azijatih ne izgubili vsega ugleda in nimba nepremagljivosti, ako bi pri-

znali, kako strahovito so bili tepeni pred Port Arturjem. Hočejo torej prikriti svoj poraz; vzpričo tako velike katastrofe je to seveda težko. Toda Japonci se zanašajo na angleško novinstvo, ki jim je bilo v tej vojni še vsekdar na uslugo, da bo jim pomagalo preslepiti javnost; kakor se pa kaže, se jim to ne bode posrežilo.

Pa še iz drugega vzroka je Japoncem mnogo ležeče na tem, da se japonski poraz pred Port Arturjem pokrije s plaščem molčečnosti.

Japonska vlada vodi namreč po posredovalcih z različnimi bankami v Londonu in Ameriki pogajanja radi novega posojila. Že zadnjič se je Japoncem samo pod skrajno neugodnimi pogoji posrežilo dobiti posojila. Sedaj so pa šanse še veliko slabše; če bi bili bankirji pa prepričani, da so bili Japonci v istini tako strahovito poraženi, bi pa te šanse padle na — ničlo. To ve dobro japonska vlada, zato je hitela vesti o porazu dementirati, da reši, četudi z lažjo, kar se še da rešiti!

Boj na Motienlingu.

Kakor smo že včeraj poročali, so Rusi 16. t. m. naskočili gorski prelaz Motien, a se na to umaknili, ko so se prepričali, da se tamkaj nahaja silna japonska armada. Ruski vojni, ki je šel po angleških poročilih 20.000 mož, je poveljeval general Keller.

Kakor naglašja Kuropatkin v svojem poročilu na carja, je imel grof Keller ukaz, da naj ne poskuša se polastiti imenovanega prelaza, marveč operirati z ozirom na moč in število, katero bo konstatiral pri sovražniku.

Levi, iz 3 bataljonov obstoječi voj se je dirigiral proti Sibelinskemu prehodu, srednja, iz 14 bataljonov z 12 topovi obstoječa kolona pod po-

veljstvom generala Kaštalinskega pa je imela nalogo, napasti Liaokaolin-ski in Ufanhuanski prelaz. Desni voj, obstoječ iz 1 bataljona, bi imel zasedeti križpotje na Siukailinski in Lauholinski gorski prehod in ščititi krilo Kaštalinskijevega voja. Splošna rezerva je ostala v Tkavuanu. Dopoldne 16. t. m. je preprodil 1 bataljon 22. polka Japonce s križpotja na Lauholinski in Siukajlinski prelaz.

Ponoči so se Japonci umaknili iz Temple in z Liaokaolina, pustivši tamkaj samo svoje predstraže, katere je naslednjega dne preprodil general Kaštalinski. Zjutraj dne 17. t. m. so Japonci z veliko armado in s številno artiljerijo zasedli Ufanhuanski prelaz in jeli strahovito streljati na ruske pozicije. Ko je general Keller dospel k sprednjim, v boju se nahajajočim vojem, se je prepričal, da je sovražnik veliko močnejši kakor Rusi. Vsled tega se je odločil, da prekine boj in se umakne, ne da bi poslal v boj rezerve. Ruska armada se je nato v polnem redu umaknila v svoje pozicije na Janzetinskem prelazu, kamor se je pozneje jel tudi pomikati sovražnik in na nas streljati stopovi. Toda tretja baterija tretje brigade je s 34 streli prisilila sovražne baterije, da so umaknile. Ob 3 uri popoldne je boj ponehal. Naša armada se je vrnila v Tkaonan. Ruski voji so ustavili prodiranje Japoncev v dolini reke Lankhe. Boj je trajal 15 ur. Izgube znašajo na ruski strani več kakor 1000 mož. Najbolj je trpel 24. polk.

Japonski neuspeh.

Po poročilih iz Petrograda se je rusko portarturško brodogradništvo dne 17. t. m. nenadoma pojavilo pred Kajpingom in bombardiralo japonske pozicije. Japonska armada v Takušanu je dobila ukaz, da naj nemudoma na valni na ruski centum pri Dačičavi

LISTEK.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest.

III.

(Dalje.)

Med resnimi pogovori se je približal večer. Šele ko je zavladala veličastno globoka nočna tišina, se je odpravila družba proti Vrhniku. Magajna in Anica sta spremljala svoje goste, mesec pa jim je razsvetljeval pot. Kar samo ob sebi se je zgodilo, da sta Magajna in gospa Regina šla skupaj. Gospa Regina je bila okrog vratu ovila črna šal tako, da je bila v molčečem sijaju svetlega večera njena glava podobna cvetu, ki gleda iz vaze. Družba, ki je šla spredaj, je bila zgovorna in glasna, gospa Regina in Magajna pa si nista imela ničesar povedati.

Šele proti koncu pota se je gospa Regina nekoliko ustavila in polglasno rekla:

— Nevargnega dela ste se lotili, gospod Magajna. Boj s papisti je težak in že marsikdo je moral plačati s krvjo in z življenjem, da se jim je uprl.

— Vem, gospa, da imajo papisti večjo moč v rokah, kakor marsikateri cesar in kralj, ali potrebno je, da se

njih moč razbije. Kdor je slep ali duševno tako slab, da ne uvideva koristi in potrebe tega boja, naj ostane doma in nihče mu ne bo tega zameril. Kdor pa spoznava, za kaj gre, da se gre za srečo in bodočnost naroda in človeštva, ta ima odprti samo dve poti: ali mora služiti Rimu, ali se proti njemu vojskovati. Na strani stati in samo gledati, ne sme; to ni častno — in vsaj jaz tega ne morem.

— Ali Vas sovražijo duhovniki in menihi prav posebno. Menda ker se Vas boje. Kdo ve, kaj še store, da bi Vas uničili.

Anton Magajna se je obrnil k gospe Regini. Čutil je iz njenih besedi trepet njene duše in v njenih tajstvenih očeh čital bojazen njenega srca, da se mu kaj ne primeri. In tedaj ga je prešinila taka radost, kakor še nikdar v življenju in ki ga je tako prevzela, da mu je zmanjkalo sape. Potem pa je vzkliknil veselo in ponosno kakor fant, ko se vrača od vasovanja:

— Naj se zgodi volja božja, gospa Regina, poguma si ne dam vzeti. Vsak je lahko ponosen, kogar papisti sovražijo in preganjajo. Sicer pa jaz nisem zrasel iz mehkih tal in pod gorkim solncem, nego na skalnatih tleh med dežjem in viharjem postal mož, in zato ne poznam strahu.

— A življenje je kratko in zato se človek ne sme podajati v nevarnosti, je tiho pripomnila gospa Regina.

— Življenje traja samo en trenutek, a ta trenutek zadostuje, da se ustvarijo dela večnega pomena. Lejte, gospa, tudi jaz poizkusim, da storim kaj takega. Ne hrepenim po slavi velikega vojskovodje, ne po plemiškem grbu, pomagati pa hočem pri zgradbi velikega poslopja, ki naj bo dom sreče in zadovoljstva in naj varne rojake pred vsako krivico. Če pogledate po domovini, kaj vidite? Bedo, strašno bedo! Tu imate nekaj velikašev in bogatih duhovnikov, ki imajo pravico, da uživajo sadove dela vseh drugih ljudi in zapuščajo to pravico svojim otrokom ali cerkvi — na drugi strani pa vidite tisoče in tisoče, ki so rojeni v siromaštvu in v blatu, ki so zrasi v nevednosti in v praznovrststvu, ki delajo vse življenje kot živali in žive kakor psi. In ti, gospa Regina, so moji bratje, in tem moram pomagati. Če jih osvobodim iz duhovske sužnosti, sem storil dovolj, ker potem bodo imeli moč, da si sami izvojujejo pravico.

In ko je videl začuden pogled gospe Regine, je smehljaje pristavil:

— Ali nikar ne mislite, da hočem to sam izvršiti. Le skromen pomočnik bom pri tem velikem delu, ki ga je

začel Primož Trubar. Že če odprem novi veri vrata na Notranjsko, bom srečen in bom imel zavest, da sem izpolnil svojo dolžnost. Bistri velja moj boj in zmagal bom, če pridobim Vrhniko in Borovnico. Vem, da me čakajo še težki dnevi, velike bridkosti in morda tudi hudo trpljenje, ali svojega namena ne opustim. Davno sem že krenil z razhojenega pota, ki vodi samo k napajališču in h koritu.

— Kaj je to povzročilo? Kdaj ste se odločili za to? je vprašala gospa Regina.

— Treba je bilo več let, preden sem prišel do tega spoznanja. Že kot deček v Ljubljani sem imel priliko seznaniti se z novo vero in spoznati, da se je stara vera odvrnila od Kristusa in zapustila njegove nauke. Takrat je bil Primož Trubar, ta krasni junak, še kanonik stolne cerkve. On in njegov prijatelj kanonik Pavel Wiener sta oznanjala novo vero, ki pa je pravzaprav stara vera, ker se drži Kristusovih nauk. Tedaj je ljubljanski škof Urban Textor, ki je bil osební prijatelj Ignacija Loyole in je imel kot spovednik kralja Ferdinanda velik vpliv na dvoru, izposloval povelje, da je zapreti in kaznovati vse duhovnike, ki oznanjajo evangelije. Starega prošta Lenarta Mrtlca so vrgli v ječo, ga odstavili in

ker se ni hotel podvreči, ga izobčili. Generalnega vikarja Jurja Dragoliča in Pavla Wienerja so pahnili v ječo in poleg teh še več drugih. Trubarja niso dobili. Mudil se je slučajno v Št. Jerneju in tam izvedel, kaj ga čaka. Trubar je pobegnil v Trst, v Ljubljani pa so ga odstavili od službe in jaz sem bil sam v stolni cerkvi in sem slišal, kako ga je škof Urban Textor izobčil in preklel. To je bil zame strašen dan in tedaj je v mojem srcu začelo kliti sovrašтво proti papistom.

— Ali ste potem še kdaj videli Trubarja.

— Videl sem ga in tudi govoril sem z njim. Prvič je to bilo l. 1561. ko so deželni stanovi imenovali Trubarja za deželnega propovednika. Tedaj sem bil jaz oskrbnik pri baronu Eekhu v Begunjah na Gorenjskem. Trubar se je vozil iz Nemčije v Ljubljano in jaz sem ga spremljal od Begunj naprej. Tega potovanja ne pozabim nikdar. In ta sprejem v Ljubljani!

— Ali je bil slovesen? je vprašala gospa Regina.

— Čez vse slovesen in presrčen. Še dan sem si zapomnil, dne 26. junija smo prišli v Št. Vid nad Ljubljano. Jaz sem jahal pred vozom, kar sem videl vse polno vozov, v katerih so se sedele ljubljanske gospe in mnogo ljubljanskih

in ga skuša prodreti. Toda ta napad je bil odbit, in sicer z velikimi japonskimi izgubami.

Admiral Togo mrtev?

»Chicago Daily News« priobčuje brzojavko svojega vojnega poročevalca iz Antunga, v katerem se zatrjuje, da je admiral Togo umrl na koleri. Na japonskih ladjah baje silno razsaja ta bolezen, kar je tudi prišlo japonske ladje, da so se umaknile izpred Port Arturja, kjer jih baje že 10 dni ni. To poročilo je treba sprejeti z veliko rezervno.

Križarka „Novik“ na poti v Vladivostok.

Kakor se iz Petrograda poroča, je došla tjakaj brzojavka, da je križarka »Novik«, o kateri se je z japonske strani trdilo, da je bila pri zadnjem pomorskem napadu poškodovana, srečno prešla japonsko blokado pred Port Arturjem in se sedaj že nahaja na poti v Vladivostok.

Vladivostoksko brodovje je bilo o tem obveščeno potom brezžičnega brzojavanja in se odplulo »Noviku« nasproti.

Glad in kolera v armadi generala Nodzu.

Iz Petrograda se brzojavlja: General Samsonov je 11. t. m. ustavil prodiranje Japoncev proti Inkovu. Japonci so v tem boju izgubili 1000 mož. 16. t. m. je rusko brodovje bombardiralo japonske utrdbe pri Kajčovu. Zdi se, kakor da bi dobila armada generala Nodzu povelje, predreti ruski center. Položaj te armade, pred katero stojita generala Miščenko in Levestam, ni baje baš ugoden, ker so prišli v petek prvi japonski dezerterji v ruski tabor. Ti so izpovedali, da vladata v japonski armadi kolera in glad in da zavžijejo Japonci pred vsakim bojem veliko množino alkohola.

Japonci v Kajčovu.

Poročili iz Berolina se nahaja v Kajčovu 10.000 Japoncev. Vse bližnje vasi so takisto prenapolnjene japonskih vojakov. Tudi v gorah stoje vojaški oddelki in se postavljajo baterije. V Kajčovu imajo Japonci 25 topov. Ko so Japonci zasedli to mesto so dali obglaviti dva kitajska trgovca, ker sta predrago prodajala sladkor. Za izročitev vsakega Rusa iz okolice plačujejo Japonci 400 K, za Kitajca pa, ki je Rusom prijazen, 200 kron. Japonci plenijo prodajalne in plačujejo za živila samo polovično ceno.

Potopljene ladje.

Iz Petrograda se poroča: Neka nemška ladja in neka ruska torpedovka sta v ponedeljek pri Vladivostoku zadeli ob mino in se potopili. Vse moštvo obeh ladij je utonilo.

Baltiško brodovje.

Kakor smo že poročali, je prva divizija baltiške eskadre odplula na

meščanov na konjih. Mesni svetovalec Luka Cvekely je prvi spoznal Trubarja, a ko mu je segel v roko, tedaj so začeli gospodje vihteti klobuke, gospe so mahale z robcami in do nebes so morale slišati veselo klicanje: Vivat Trubar! In potem šele v Ljubljani! Vse je bilo pokonci. Trubar je moral kar bežati, kajti vsak mu je hotel poljubiti roko.

— In kdaj ste drugič govorili s Trubarjem?

— Leta 1565., ko je moral zapustiti svojo domovino. Novi ljubljanski škof Peter Seebach je tožaril Trubarja na vse strani in prosil pri cesarju, naj da brez vsake preiskave Trubarja in njegove pomočnike zapreti. Deželni stanovi so to preprečili in dosegli, da se je začela preiskava proti škofu, ali čim je umrl cesar Ferdinand in je fanatični nadvojvoda Karol prevzel vladu v Notranji Avstriji, se je kaj začel boj proti Trubarju in vsem protestantom in Trubar je bil pregnan iz svoje domovine, pregnan za vedno. Med tistimi, ki so ga spremili do tirolske meje, sem bil tudi jaz. Trubarjevi nauki so mi ostali v srečo — po njih se hočem ravnati.

— In če Vas nadvojvoda požene v prognanstvo?

— Jaz se mu ne uklonim.

Družba je bila prišla do Vrhnike in treba se je bilo ločiti. (Dalje prih.)

bojišče že koncem onega meseca popolnoma na tihem, da nikdo ni sa to vedel.

Sedaj se javlja iz Petrograda, da se bo 2. divizija tega brodovja odpravila na Daljni Votok 2. avg. t. l.

Slovanske vzporednice v Šleziji.

Dunaj, 19. julija. Iz naučnega ministristva se doznaja, da je isto pritrjeno predlogu, naj se na učiteljsko v Opavi ustanove češke, na učiteljsko v Tešinu pa poljske paralele. Tudi je že odredilo kreiranje takih paralel. Tudi pogajanja s finančnim ministristvom zaradi zagotovitve potrebnih sredstev so že sklenjena ter pride postavka že v prihodnji proračun. Koučna odločitev ostane seveda še ministristkemu svetu, kjer tako radi prevladajo dr. Körberja Slovanom sovražni vplivi.

Baron Calice.

Dunaj, 19. julija. Avstro-ogrski poslanik v Carigradu, baron Calice, je baje vložil prošnjo za vpokojitev. To bi bil dokaz, da ne veruje Turčiji in njenim obljubam glede reform v Macedoniji.

Ogrski državni zbor.

Budapešta, 19. julija. Došlo je zopet mnogo prošelj poslancev za dopust. Posl. Olaj je izrekel bojazn, da postane zbornica vsled dopustov nesklepna ter je zaradi tega proti dovolitvi dopustov. Pri glasovanju je zahteval posl. Kubik, naj se poslanci prestejejo, in pokazalo se je, da je zbornica nesklepna. Seja se je morala prekiniti za deset minut. Ko se je seja zopet otvorila, so se dopusti dovolili in zbornica je nadaljevala debato o zvišanju civilne liste. Proti so govorili Mukite, Günther in Marjay. Marjay je opisoval bedo v deželi ter izjavil: »Ker je boj naroda za njegove pravice ostal brezuspešen ter se ni narodu dovolila niti najmanjša koncesija, je podlo postopanje, da se pride s to predlogo pred zbornico.« (Klici z desnice: K redu! Sram Vas bodi!) Predsednik pl. Perczel je izjavil, da teh besed ni razumel ter se bo šele iz zapisnika poučil in potrebno ukrenil. Končno je govoril proti predlogi posl. Daranyi (ljudska stranka), nakar se je debata prekinila do jutri.

Trgovinska pogodba z Italijo.

Rim, 19. julija. »Matino« zatrjuje, da so se avstro-ogrski in italijanski komisarji končno zedinili glede vinske klavzule. »Iz višjih političnih ozirov« se je baje zagotovila 100.000 hektolitrom belega italijanskega vina za mešanje zelo znižana uvozna carina. Verjetna pa ta vest ni, ker bi se bila trgovinska pogodba sploh že podpisala, ako bi se bilo rešilo vprašanje glede vinske klavzule, ki je takorekoč edina ovira.

Armensko gibanje.

Petrograd, 19. julija. Kakor je pokazal umor guvernerja Andrejeva v Jelisavetpolu, je začela armenska zarota že »delovati« in ruske oblasti bodo morale napeti vse sile ter pokazati skrajno brezobzirnost, ako hočejo to nevarno gibanje zatreti. Umor Andrejeva pa ni prvi, ki ga ima na vesti armenski odbor. V Bakuju (Tiflis) je dobil ruski milijonar Artem Ivanovič Adamov od armenskega odbora poziv, naj plača za armensko gibanje večjo svoto denarja, sicer zgubi življenje. Milijonar se ni vdal. Ko pa se je dne 23. m. m. sprehajal po Aleksandrovem parku med večjo množico ljudi, približala sta se mu dva bogato opravljeni armenska mladeniča ter ga z bodali in s krogli iz revolverja umorila. Nato sta vkljub mnogim očitvidcem ušla do izhoda, kjer ju je čakal voz ter ju brez sledu odpeljal. V tem smislu deluje armenski odbor, ki ima povsod svoje tajne zaveznike, oziroma se vsakdo boji njegovega maščevanja ter rajši ničesar ne vidi in ne sliši, kar počenja.

Dopisi.

Iz Leskovca. V »Domoljubcu« št. 13. se je neki klerikalni podrepanik saletel v gosp. dr. Romiha in v mene. Vem, da se ne bode vredno videlo gospodu županu dr. Romihu odgovarjati, zato pa jaz tej lažnjivi bandi nekoliko na ušes povem. Ako mi dokaže, da sem kak dopis o prepotrebem izobraževalnem društvu leskovškem v »Slov. Narod« pisal, rad — kakor bi to težko storil — plačam primanjkljaj, katerega ima društvo. Neki odbornik omenjenega društva je rekel: Prmojduš, sinoči smo pa tako Fronca razjesili, da je šel kar spat; pravi da ima izgubo, da je moral že iz svojega založiti in da se mora odkod denar dobiti. Veste, gospod, to je bilo tisti večer, če se ne motimo, ko se je nekdo smotil in društveno sobo za stranišče porabil, pa še časopise ponesnažil pa tudi na mizo in stole ni pozabil. Najbrž je zaradi tega dogodka Vaša sveta jesa tako velika, da divjate in se zaletujete, kakor ko ljudi in race po cesti s kolesom prevračate. No, pa to se takemu kratkovidnemu blagoslovljenemu kolesarju lahko pripeti — morda so ga še celo na ravo povabili ali pa kolbo domov poslali. Zato pa tudi ne morete videti, da nosim uro. Prosim gospod predsednik, kadar bode tista lažnjiva banda okrog tiste smrdljive mize sedela, spomnite jo, da imam še skoro polovico teh kimovcev v svoji knjigi, katerih računi niso čisti poravnani. Potem bodem pa še vedjo verigo kupil, kot jo ima Sultan. A za kaj jo bodem imel? Priklenil bodem kakaga pretepenega kaplana. Pa tudi odbornika, največjega goljufa, opomnite, da ima še račune, katere je delal na našo kožo v Krškem, poravnati. Kajne »gospud Fronce«, tudi Vam bi kaka Urška dišala, vsaj kolikor Vas jaz poznam, kaj radi o lepih punčah govorite. Enkrat ste mi vse našteali, še se spominjate, ko sem jaz rekel: le tiho, da nas ne slišijo — ker smo ravno pod oknom stali. Oh, to bi bili »bonbončiki«, kakor jih Vi imenujete. Če kak trgovec falira, mu znate očitati, ali to ne bode pameten človek zameril pri današnjih razmerah. Lepše je, če kak kaplan s konsumom svoje odbornike spravi rakom žvižgat, on pa pete odnese, če le more. Jaz pa moram svoje otroke pošteno odrediti, kakor tudi svojega nezakonskega sina, katerega pošiljam v meščansko šolo, in radi katerega Vas Vaši veliki rdeči nos tako srbi. Ali mislite, da bi bilo lepše, ko bi ravnal po zgledih kakih popov ali farških kuharic. Spominjam se pa tudi Urše gorenjske, ki je bila sestrična nekega »gaspuda«, pa je smela v farovžu prenočevati. Torej v hiši, ki je največja in najgorša v celi fari, kjer so se godila taka hudodelstva in luparije — da jih ni moč zapisati, tam se kujejo dopisi, ki nam hočejo kaj očitati! Le kar tiho! Leskovska kompanija, kakor Vi sami imenujete, je res velika, a v dobrem spominu jo le imate še od shoda na Senušah in od volitve v Krškem; to je bil skoraj regiment, pa saj ste takrat tudi kremen imeli v hlačah. Na svidenje »gaspud« komendijant; če ne prej, vsaj pod kozolecem, ko bode te prevračali kozle s kimovci.

Fran Butkovič.

Vsesokolski zlet.

Došli so nadalje nastopni telegrami: Cerhovec: Hasidska župa podbrdskih zasli. ze župniho sjezd v Drozdove hrinave na zdar! — Vavclav, starosta.

Dunaj: Drazji bratři! Nemo-houce stisknouti vaše bodre pravice deho uprimne litujeme, zasilame Vam alespon sokolskou zdravici Slet Vas zdariz se stkvele a ve bratskem styku se sokolstvem českym, ktere s Vami čiti i zije poloziz pěvne zah-lady budouciho svazu slovinskeho sokolstva narodniho jadra a vykve v raji. Slovinci nazdar! — Knobloch, starosta župy dolno-rakouske; Pazourek, jeho naměstnik.

Gradec: Živila Slovenija, živilo slavenstvo, živilo sokolstvo! — Bobinak, Janekovič, članovi »Zagrebačkog Sokola«.

Grobelno: Vrlim Sokolom krepki Nazdar! — Piščanec, Pavlinec.

Idrija: Vsem udeležnikom da, našnje vsesokolske slavnosti kliče krepki nazdar! — Delavsko bralno društvo.

Jesenica: Živeli Čehi, živio bratje Slovani! — Klinar, Trevn, Markes.

Karlovac: Dvigaj se krepko, sokol sivi, brani narod. Bog te živi! — Karlovaški Slovenci.

Karlovac: Zaprečeni osebno prisustvovati velebnosti slavi Sokola,

duhom smo i bratskim srcem uz Vas. Srdačno čestitajući kličemo: živili Sokoli, složno napried! — Članovi pokupskog »Sokola«: Vamberger, Vrbanič, Korais.

Karlovac: Hamletovo vprašanje »biti ali nebiti« velja še vedno tudi za Vas, Slovence. V tem boju za obstanek bodi kulturno delo in sokolska ideja naš paladij. Zato, oj pridi čas, ko bode vsak Slovenec pogumen in zaveden Sokol. — Prof. Vamberger.

Karlovei: Srpski Sokol u Sremskim Karlovcima žaleči, što nemože osebno učestvovati sveaslaven-skem sokolskom sletu srdačno čestita četrdesetogodišnici slovenskoga sokolstva uz bratski pozdrav. Sokupljenoj sokolskoj braći: nazdar! — Starešina profesor Popović, tajnik Maksimović.

Kolin: Drahym bratřum slovanskym, shromazdenym na vse-sokolskem sletu v bile Lublani, zasilaji bratrskou zdravici. — Hoste z vinary noskovy.

Kolomya: V jednosty i bo-drosty syla! Živio slavnos slovenskoe sokolstvo! — Ruski ukrainskyj Sokol v Kolomyje.

Kraljevi gradec: K slovan-skemu sbratřeni sokolskemu nazdar! Jame duhem i srcem s vami! — Cyril Vlach, Zachoval, Sve-šený.

Laški trg: Današnja pobrati-mija naj bodi temelj boljše sloven-ske bodočnosti! — Doktor Ko-lšek, Edward Kukec.

Lesce: K današnji izvanredni slavnosti, katere se niva mogla ude-ležiti, presrdni nazdar! — Žarko Schrey, Janko Šemerl.

Ljutomer: Čuvajte in branite, naši narodni vojaki, naše meje! — Ljutomerska podružnica »Družbe sv. Cirila in Metodaa«.

Ljutomer: Žal nama je, da ne moreva prisostvovati tej slav-nosti, zato se v duhu združujeva z Vami in kličeva: živela bela Ljub-ljana, živeli Sokoli! — Srečko Vrščič, Adolf Misja.

Ljutomer: Sokoli, Slovenje sini zvesti, svoji domovini srčno mi služimo! — Ljutomersko slo-vensko pevsko društvo.

Ljutomer: Život krepite svoj, da z dušo zdravo povzdignete zemlje domače slavo! Nazdar kliče — Za-ostali ženski odsek »Mur-skega Sokola«.

Ljutomer: Boritljem vseslo-vanske ideje kliče krepki nazdar! — Ljutomersko učiteljsko društvo.

Ljutomer: Vsem bratom klič-jejo krepki nazdar zadržani murski Sokoli. — Babnik, Zacherl, Ča-gran, Misja, Zdravec, Rajh, Vovk, Magdič, Orsič, Srečko Bohinec, Mürker.

Ljutomer: Vzeti nam ne more slave, ne utajiti bistre glave: vedna bo Slovenec čast. — Ljutomer-ska čitalnica.

Lvov: Sokoly stolcyi knazja Lwowa zayajlut slovinskemu ziz-dovy najsczyryjszyj privity i klyczut do vas: nazdar! — Budzynow-ski, Solowa, Doskoos, prawnik.

Makarska: Sa hrvatskih obala šaljem bratski pozdrav vama i svoj ostaloj braći slavenskoj tamo skup-ljenoj: zdravo! — »Hrvatski So-kol«, Makarska.

Mariaenzersdorf: Neustra-šenemu sokolstvu, steburu slavenstva, kliče navdušeni nazdar! — Društvo »Zvezda«.

Mirošova: Drazji bratři! K dru-hému sletu slovinského Sokolstva přijmetež naše upřmné bratrské bla-hopřání.

Litujem, že neni nám možno Váš a slovanskou bilou Lublň navštitiviti. Jsme malá, chudišća jednota českého venkova a návštev Vašeho sletu spojena jest s velikými finanč-nimi obtěmy.

Však v duchu dlíme mezi Vámi, radujem se s Vami a bratřství našemu i shodě česko-slovinské voláme břířavě. »Na prej!«

Tělocvičná jednota »Sokol« v Mirošově, 14. julija 1904. K. Mastný, t. č. jednatel. P. Ka-sal, t. č. náčelník. Tóth, t. č. starosta.

Mostar: Velebnosti slavi braće Slovence, Čeha i Hrvata i mi duhom prisustvujemo te Vam kličemo srdačno: bratski zdravo! — »Hrvat-ski Sokol«.

New-York: Iskren nazdar preko oceana! Živel »Sokol«, živela Ljubljana! — Aussenik, Košak, Dobernik, inženirja Lupša in Pleško, Benedič, Andolšek, Bon, Zupan, Jakše, Mervar, Hribar.

New-York: Živel »Sokol«! — Mimi Kosak, Mimi Lovšin, Mimi Guardia, Mimi Rems, Mimi Kovač, Julka Glatz.

Novo mesto: Prizdržujemo se radostnega srca Vaši slavnosti z iskreno željo, da prinese toliko po-

trebno vzajemnost vsoga slovanskega sokolstva. Živio ljubljanski »Sokol«! Živela sokolska narodna zavedna! Živeli mili gostje! — Mestni žu-pan pl. Sladovič. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. julija.

— Osebnost vest. Višji račun-ski svetnik pri najvišjem računskem dvoru na Dunaju, g. Anton Costa, je imenovan dvornim tajnikom.

— Župan Hribar nastopil je dvamesečen dopust. V tej dobi na domečal ga bode v uradu ravnatelj Ivan Vončina, odnosno med dopustno dobo le-tega, magistratni svetnik Sešek. Kdor bi vendar želel v eni ali drugi zadevi osebnega po-sredovanja županovega, obrne naj se do magistratnega tajnika Ev-gena Laha, da to županu sporo-či. Sicer bode pa župan v petek dne 22. t. m. in potem vsak drugi petek med počitnicami v svojem uradu.

— Klerikalci in vsesokol-ski zlet. Klerikalec je brezdom-vinec iz principa in če se dela kdaj narodnega, stori to vedno le, da se narodnomislelim ljudem prikupi, da si pridobi njih zaupanje, uspava njih previdnost in jih potem laglje vara. Vsesokolska slavnost je spravila naše brezdomovince v nemalo stisko. Ni jim ugajala, že ker je bila to strogo nacionalna priredba, posebne pa jih je peklo, da pri ti velikanski narodni slovesnosti klerikalci ne pridejo nič v poštev in se pred vsem slovanskim svetom pokaže, da so klerikalci so-vražniki narodne misli. Leta in leta so klerikalci obrekovali in zasramo-vali in denuncirali vsa sokolska dru-štva; napadali so jih in preganjali, kadar so mogli. Ko pa se je začela bližati vsesokolska slavnost, ko so klerikalci spoznali, kak obseg bo imela ta slavnost, da se je udeležje reprezentantje vsoga slovanskega so-kolstva, tedaj so se naenkrat začeli usiljevati ter laziti okrog onih So-kolov, katere so prej vedno le za-smehovali in jim delali celo v za-sebnem življenju škodo. A kleri-kalci so dobili breco, kakor so jo v polni meri zaslužili. Do zadnjega so upali, da se še kako prištilijo in »Slovenec« je tudi v tem smislu ma-neviral. Ker ni dobival nikakih notic o pripravih, jih je lovil po svojih reporterjih po vsem mestu in jih je poenemal iz »Slovenskega Sokola«, a tako, da bi čitatelji mislili, da so izvirne in da jih je »Slovenec« dobil direktno od »Sokola«. Pa vse to ni nič pomagalo. Ko so klerikalci na-posled videli, da se jih ne mara, so izjavili, da — odklanjajo udeležbo. To je jako komodno; to je stališče tistega človeka, ki je bil iz družbe slovesno ven vržen, potem pa pravi, da pri ti družbi ne sodeluje. Ali se je potem čuditi, da se klerikalci za svojo kolosalno blamažo sedaj tola-žijo z neumnim zabavljanjem? Veli-kemu uspehu slavnosti to ne bo škodilo in »Sokol« je gotovo sto-krat ljubše, da umazano glasilo ljub-ljanskega škofa na slavnost zabavlja, kakor pa da bi jo hvalilo. Klerikalci so zaradi tega, ker kot sovražniki »Sokola« in narodne misli niso bili pripuščeni k aktivni slavnosti, skušali demonstrirati proti slavnosti. Izvzemši nekaj malo mož, ki sicer stoji v klerikalnem taboru, a so ven-dar narodni, niso klerikalci razobe-sili zastav in ni bilo nobenega kle-rikalca ne na telovadišče, ne na ljudsko veselico. Zastave so razobe-sili frančiškani in Uršulinke; ka-noniki so jih bili razobesili, a so jih hitro umaknili. Tudi na nekaj Ovijazhevi hiši, kjer se sveti napis »Ljudska posojilnica«, in na Medijatovi hiši ni bilo zastav in prav je. S tem sta hiši obračali nase pozornost in dali priliko, povedati sto in sto slovanskim bratom, da so klerikalci ti hiše prigoljufali. Ra-zume se, da tudi na šenklaškem farovžu in na škofiji ni bilo zastav. Sprehajaje se mimo škofije, so zu-nanji gostje, ki so vedeli, čegavo bivališče je to poslopje, klicali: »Hamba«, »Sramota« in »Abzug! Čehi so bili o naših razmerah jako

dobro podučeni, saj so »Vyleto! Listy« prinesli jako točno pojasnilo o njih. Odhajajo se nas Čehi in Hrvatje, ki so čitali »Slovenca« in videli postopanje klerikalcev, sagotavljali, da sedaj popolnoma razumevajo boj, ki ga imamo s klerikalci, in da s vsem sreem odobravajo neupogljivo ener- žijo, s katero vodimo ta prepotrebni boj. Tako je nam klerikalna demon- stracija koristila, slavnosti pa ni čisto nič škodila. Naj zdaj »Slovenec« le dela svoje opazke, če ga še veseli. Vsi, ki so slavnosti videli, vedo, ko- liko je na teh neslanostih klerikal- nega lista. Le eno rečejo: Če se vsi »slovenski« škofje z vsemi svojimi družosknežji desetkrat na glavo po- stavijo, niso v stanu vpriporiti slav- nosti, ki bi bila le ponižna senca so- kolskega zleta.

— **Časniški glasovi o vse- sokolskem zletu.** Že pred vse- sokolsko slavnostjo so preludirali za isto vsi večji slovanski listi. Posebno navdušen članek je prinesel »Novi Sr- bobran« v Zagrebu pretečeno soboto. Med drugim pravi: »Simpatični slove- naški živalj prava je naša predstraža, on nam je zaledje, on zaščita protiv bujice, što se na nas valja n bujnimi strujama sviju mogućih grana jake i silne nemačke »kulture«. — Slavnost samo pa so opisali dosledaj skoro vsi hrvaški in češki listi, ki so nam že došli. Posebno obširno in pristrčno po- ročilo ima »Obzor«, pa tudi »Agramer Tagblatt«. Prvi je prinesel poročilo o slavnosti »Hlas Naroda«, kojega urednik je bil več dni v Ljubljani. — »Hrvat- sko Pravo« je moralo zaradi glavne skupščine svoje stranke poročilo odlo- žiti za drugi dan. Celo vladna hrvaška lista »Agramer Zeitung« in »Narodne novine« sta imela kratki poročili, le glasilo hrvaških furtimašev »Hrvatstvo« se po brezdomovinskem geslu vseh klerikalcev ni spomnilo z besedico vse- slovske manifestacije.

— **Nedeljska ljudska ve- selica** je imela tako krasen uspeh, da so jo, kakor smo sinoči javili — naše narodne dame hotele ponoviti in sicer na korist družbe sv. Cirila in Metoda. Ali izkazalo se je, da je to nemogoče, že zaradi tega, ker mora godba prihodnjo nedeljo iti v Ptuj in ker so tudi druge ovire tolike, da se veselica ne more vršiti.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** ima svojo redno veliko skupščino v Žalcu pri Celju dne 4. avgusta. Vodstvo.

— **Učiteljsko v vednost in — juristom v premislek.** Piše se nam: Neko šolsko vodstvo na Vipavskem naznanilo je kmeta sodišču, ker je prišel v šolsko sobo ter samovoljno vzel iz šole svojega sina, izgovarjajoč pri tem besede, ki so bile že same na sebi vtikanje v uradno poslovanje. Učitelja takrat ni bil v šolski sobi, ker je slučajno obedoval, postavil pa je za svoje od- stotnosti nekega učenca kot pazitelja. — Slavnostni diktator doktor Polenšek se je postavil na stali- šče, da učitelj ni uradno posloval, ker ni bil takrat navzoč, ergo, se kmet tudi ni vtikal v uradno poslo- vanje in — zato je bil oproščen. — Učenecv oče ni torej zakrivil prav nobenega prestopka, ker je prišel v šolsko sobo, kjer nič opraviti nima, in ni storil prav nobenega pregre- ška, ker je dečka samovoljno vzel iz šolske sobe in se ni prav nič utikal s svojimi družnimi besedami še posebej v uradno poslovanje. — Ubogi učitelj, ki si slučajno bolan, varuj se, kajti po najnovejši polen- škijadi ti boče lahko pobral vsakdo brez kazni vse zaprte otroke, ko boče odsoten opravljal svojo telesno potrebo, ali pa si boče moral po- magati kako drugače ... Ker ne vemo, ali je vložil zastopnik zdrav- nega pravdnitstva v Vipavi zoper to- čudno razsodbo prizvi ali ne, opo- zarjamo na tozadevni akt — državno pravdnitstvo v Ljubljani. In to toliko bolj, ker bi znala najnovejša polen- škijada, ako bi obveljala, učiteljsv občutno škodovati — v gotovih slu- čajih.

— **Kam vodi strankarska strast in zaslepljenost?** Piše se nam: Vrlo obžalujemo, da se do-

slej ni našlo nobeno bratsko pero, ki bi bilo v slovenskih časnikih pri- mereno popisalo lepo slavnost, s ka- tero smo 3. t. m. v Metliki proslavili narodni praznik sv. apostolskih brat- tov Cirila in Metoda. Šele te dni do- bili smo v roke ljubljanske »Slo- vences« z dne 9. t. m. Razveštili smo se, misleč, da bo tu najbrž po- pisana naša lepa skupna slavnost. Pregledali smo ga in ostrmeli. Ne- znan metliški dopisnik je »Slovenec« okrasil s dvema kratkima noticama, obsegajočima par vrst. O proslavi — ne besedice. V eni pravi, da so na veselici (kakšni?) liberalci no- silili na ramenih črnomeljskega gla- varja V. Parmo zato, ker kot javni uradnik širi nemščino. V drugi za- smejuje metliškega župana Jutraša kot govornika, ki se je pri isti pri- liki (kateri?) odlikoval kot branitelj vere, ki meče svetu pesek v oči, ter prevzetno vprašuje: Kako dolgo bo smel Jutraš še govoriti v imenu me- tiškega meščanstva. To je vse. O cer- kvenem delu proslave se treznemu dopisniku ni vredno zdelo zapisati kake besede, najbrže ga pa še zra- ven ni bilo. Gotovo mu je bila cer- kvena slavnost trn v peti in v očaju, ker se je vršila v slovenskem duhu in po slovenskem obredu. Na kon- cert našega »Svadiča« pa je prišel s trdno nado, da bo mogel na svojo in svojih somišljenikov radost poročati, da koncert ni uspel. Ker se mu je ta nada popolnoma izjalovila, zaletel se je po navadi v dve osebi, da nam vsaj tako pokaže nakano, ki ga je pripeljala na veselico. Ni naš na- men in naša naloga, da ti osebi tu- kaj branimo, ker naše obrambe ne potrebujejo. Gospod Parma dela kot glasbenik čast slovenskemu narodu in edino kot glasbenika so ga nosili na ramenih ne liberalci, nego člani odbora za priredbo, bratje slo- venski in hrvaški, in sicer potem, ko se je bilo na splošno oduševljenje igralo njegove krasne »Mlade vojake«. Ima-li objektivni dopisnik res kaj pri- tožb proti g. Parmu, da je širitelj nemštva, naj to spravi v javnost pri drugih prilikah, ne pa sedaj, ko ori in se goji krasna slovenska pesem, ki bi pač tudi dopisniku morala sveta biti. Gospod župan Jutraš je imel pri banketu krasen govor, ki ga pa do- pisnik gotovo ni elišal, ker sicer, da ga je slišal, bi bil ta govor izpral celo dopisnikove oči, ki morajo vzpričo takega pisanja biti res dosti zaslepljene in polne hudobnega peska. Ako ima dopisnik kaj proti gospodu Jutrašu kot njemu neljubemu županu, naj ga z županskega stola preganja pri drugi priliki, ne ravno sedaj, ko je metliško meščanstvo v objemu z brati Hrvati in oduševljeno na taki narodni slavnosti, ki bi morala tudi dopisniku ugajati. Evo kam vodi strankarska strast in zaslepljenost. Krasna bratska proslava narodnega praznika dne 3. t. m., ki je ni čisto nič kalilo, nam je še v mislih. Tako soglasje in oduševljenje je v naših časih redkost. Težko pa greši, kdor zaradi svojih strankarskih ciljev išče in dela prepire tam, kjer jim ni mesta. Tak greh je tudi to pot storil »Slovenec«v dopisnik. Diximus!

— **Rajhenburški župan g.** Presker je že tudi povohal v smr- deči nemški celjski mlin. Pa saj ni to noben čudež: priden odjemalec nemškega železniškega hlaga je že tako, sedaj je seveda še po smrdo- mlinarski moki posegel. Rajhenbur- žanom je pa tudi včas vseeno, si-li Slovenec ali Nемец, glavna stvar je, da si farovski podrepanik in petolizec. Tudi dva peka osrečujeta sebe in nas s smrdečo moko, eden od njih je celo novodošli pek, kateri je posebno pri- naš h tržanih že zelo priljubljen. — Slovenski trg rajhenburški je torej že precej založen s smrdečo moko, ki boče gotovo najbolj dišala domačim klerikalcem, kojim želimo: dober tek! Povedati pa moramo še javnosti, da so tod razširjeni listi: »Slovenski Go- spodar«, »Naš dom«, »Domoljub«, koji listi najbolj pripravljajo rodovitna tla ptujskemu »Stajercu«. Slava! Preljuba zavednost, o! kje si doma?!

— **Učiteljske vesti.** Začasni učitelj v Ledinah g. Viljem Cirkel-

bach je na istem mestu postal defini- tiven. Premješeni so gospod Ludovik Dermelj iz Grahovega v Cerknico, gđ. Julija Jonke iz Kočevja v Zg. Travo in gđ. Eleonora Devova iz Treb- njega v Naklo. V pokoj so šli gg. I. Okorn v Kamniku, Fr. Pfeifer v Domžalah in M. Josin v Ljubljani.

— **Sokolsko slavnost** so različni fotografi posneli — tako slav- nostni spreved kakor tudi telovadbo. Fotografija, ki jo je napravil g. Rov- šek in ki je razstavljena v izložbi g. Petričiča, je izborna in vzbuja občno pozornost, ter si jo bo gotovo marsikdo nabavil v spomin na ta lepi slovenski praznik.

— **Za potujoče knjižnice** »Prosveta« so darovali zadnji teden: »Matica Slovenska« 95, gospa dr. Bežkova 30, gg. phil. Pavel Gro- šelj 37, tovarnar in trgovec Ivan Bo- naš 35, Lukeš Brekvar 20 in phil. Fran Kuster 14 — v celoti 231 knjig. Vrlim darovalcem, ki naj bi dobili kar največ posnemovalcev, iskrena hvala! Nadaljnja darila sprejema: Knjižničarski odesk »Prosveta«, »Na- rodni dom« v Ljubljani.

— **Deželna zadruga izde- lovalcev sode vode na Kranj- skem** imela bode dne 24. julija t. l. to je v nedeljo popoldne ob 3 uri v restavraciji pri »Zvezdic« (Kriach) v vrtnem salonu svojo redno letno skupščino.

— **Na Bledu** se delajo pri- prave za ustanovitev blejskega »Sokola«.

— **Postojnsko učiteljsko društvo** ima svoj redni občni zbor v St. Petru dne 2. avgusta t. l. Za- četek ob 10 uri popoldne. Poleg običajnega dnevnega reda je na vrati tudi poročilo o dosedanjih praktičnih poskusih v risanju po naravi v ljudski šoli. Poročevalec nadučitelj Rudolf Horvat.

— **Občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda »Pivka«** s sedežem v St. Petru na Krasu bo v nedeljo 31. julija t. l. v Zagorju ob 5 uri popoldne v pro- storih g. Matije Faturja z običajnim dnevnim redom.

— **Iz Vipave** se nam piše: Pri nas vlada prava afričanska vročina. Že nad teden dni ni kapljice dežja. Le burja se nam sili, da ukonča še to, kar je ostalo suši. Trava je suha, fižol cvetoč in dozorel, tako tudi krompir. Turčica se melje ta teden in če kmalu ne bo dežja, bo tudi ob- trte in vinski pridelek. Gospod ured- nik, prosim Vas, povabite gospoda ministra za uk in bogočastje ter vse gg. člane deželnega šolskega sveta v naše ljudske šole. To bi zdihovali in se brisali ti gospodje! Tu bi videli uspeh v šoli. V natlačeni šolski sobi sedi 50—60 in več otrok ob 25—26° Reomirja toplote. Gotovo, gotovo bi preklicali odlok c. kr. okrajnega šol- skega sveta v Postojni z dne 10. ju- nija t. l. št. 1155 ter razširili tudi na Vipavo odlok od 20. avgusta 1870. Pa saj gospod minister dobro ve, da se mi kranjski učitelji ne moremo več potiti ob itak slabi plači učite- ljev, to naj velja le za štajerske, dolenojavstirske in češke gospode tovariše, kateri so boljše plačani. Go- spodu dr. Žlindri to gotovo zelo ugaja. Vaj ne bo treba naših kosti razme- tavati!

— **Šolsko izvestje.** Mestna nižja realka v Idriji je letos završila svoje tretje šolsko leto. Imela je tri razrede in pripravljalni tečaj. Pripravljalni tečaj je štel 41 učenecv, I. razred 45, II. 44, III. raz- red 28 učenecv, tedaj vseh skupaj 158 učenecv, samo realnih učenecv pa je bilo 117. Po rojstnem kraju jih je bilo iz Idrije 68, iz idrijskega okraja 8, iz Kranjske sploh 21, iz Primorske 17, iz Koroške 2, iz Šta- jerskega 1. Po materinščini je bilo 116 Slovencev in 1 Nемец. Izpriče- valo I. reda z odliko so dobili 4 učenec, I. red sploh 81, II. red 17 učenec, III. red pa 1 učenec. Po- navljalni izpit se je dovolil 12 učen- cem. Učenec ne plačujejo nikakih pristojbin in tudi šolnine ne. Usta- novo je imel 1 učenec v znesku 79 K. Izmed 41 učenecv pripravljalnega tečaja jih je bilo 31 iz Idrije, 1 iz idrijskega okraja, 3 iz Kranjske sploh, 5 iz Primorske in 1 iz Nižnejavstirskega. Po materinščini so bili vsi Slovenci. Izpričevalo I. reda z odliko so dobili 3 učenec, I. reda sploh 30 učenecv, II. reda 8 učenecv. Na realki so delovali razen ravnatelja g. K. Pirca, ki ga je smrt vzela prav ob koncu šol. leta, še trije pravi in 4 pomožni učitelji. Iz- vestje prinaša spis začetni »Pouk v prostem risanju na realkah«, ki ga je zelo strokovno sestavil in s slikami obrazložil g. V. Levičnik, nadalje nekrolog o pok. Ivanu Rodetu, ki ga je sestavil prof. M. Pirnat. Pri- hodnje šolsko leto, v katerem se otvori IV. razred, se začne 16. septembra. Za sprejem se je zgla- sili za I. razred 13, za pripravljalni tečaj pa 15. septembra.

— **Aretovan** je bil včeraj C. T., ki je na sumu, da je ukradel Alojziju Janežiču in Jožefu Rojcu srebrni uri z verižicama in vedjo svoto denarja. Osumljenec je bil ta- koj po tatvini pobegnil in se šele včeraj vrnil.

— **Hud Lah.** Dne 12. t. m. sta se bila delavca De Carlo Fran in Ja- kobazzi Angelomaria, ki sta delala v Hrušici, nekaj sprla. Jakobazzi je bila jeza tako sgrabila, da je potegnil iz čepa samokres in nameril z njim prvemu v glavo ter sprožil. Kroglja ni zadela De Carlota v glavo, ker se ji je v istem trenutku umaknil, pač pa ga poškodovala na roki. Jakobazzi jo je po tem »korajžnem« nastopu neznano kam popihal.

— **Nepreviden kolesar.** Komptuarist L. L. je včeraj po Bo- horičevih ulicah tako neprevidno vo- zil, da je podrl desetletno Miroslavo Osnovo in jo na desni nogi snatno poškodoval.

— **Zaradi zaspanosti te- pen.** V nedeljo je Kančev hlapec Fran Praust pospal nekoliko čez na- vadno uro, kar pa ni ugajalo njego- vemu kolegu Francetu Reholju. Sel ga je klicat in ga le težko zbudil. Ko je prišel Braust na dvorišče, se je začel z Reholjem prepirati in ga je leta tako naklestil s polenom po levi roki in nogi, da so ga morali drugi dan odpeljati z rešilnim vosom v deželno bolnišnico.

— **Preprečen požar.** Dne 17. t. m. sta pod Trškanovim kozol- cem na Zavrtih št. 1 10letni Jožef Gorjanc in 9letni Fran Gerđina za- netila ogeoj, ki se je bil že tako raz- širil, da so začeli tleti tramovi. K sreči sta pa zapazila ogenj Fran Ko- kalj, kurjač na južni železnici in šil- vilja Marija Šetinova, ki sta ga po- gasila in s tem preprečila večjo ne- srečo.

— **Delavsko gibanje.** Vče- raj se je z južnega kolodvora odpe- ljalo v Ameriko 23 Slovencev. — 16 Hrvatov je šlo v Hrušico, 13 Lahov na Jesenice, 25 Hrvatov v Lesce in 15 Slovencev v Št. Mihel na Koro- škem.

— **Izgubljene in najdene reči.** Gimnazijec Rudolf Vederin je uro z verižico našel, ne izgubil, ka- kor smo včeraj pomotoma poročali. — G. Ivan Zupančič, posestnik, je izgubil zlat gumb za srajco, vreden 10 K. — G. Cecilija Budinekova je izgubila včeraj neke v mestu žensko zlato uro, vredno 32 K. — G. M. Bu- dinekova pa pri sokolski slavnosti bankovec za 20 K. — Ivan Zalazni- kova je našla bankovec. — Ljvar Alojzij Vidmar pa je našel zlato žen- sko uro.

— **Brzoparnik »La Sa- voie«**, francoske prekmorske dru- žbe, (zastop potovalna pisarna Ed. Šmarda v Ljubljani), je odplul iz Havra 9. julija in srečno dospel v New York 15. julija. Vozil je 6 dni in 8 ur.

* **Najnovejše novice.** — Štrajki. V Boryslavu so provzo- čili štrajkujoči večje igrede. Delavce, ki se niso hoteli pridružiti štrajku, so napadli in pretepili, v petrolejske jame pa so skušali vreči goreče tva- rine. Pazniki so nesrečo preprečili. — V Clusesu na Francoskem štraj- kajo delavci v ondnotnih tovarnah za ure. Ko so včeraj štrajkujoči imeli obhod po mestu, so sinovi tovar- narja Crettieza streljali iz tovarne na množico. Ubili so tri delavce, ranili pa so jih 15. Razjarjeni delavci bi bili razdajali tovarno in pobili na- padalce, da niso prihiteli vojaki. — Ljubavna drama. V Vojenu na Ogrskem sta se ustrelila v nekem hotelu tiskar Bela Rei- nay in njegova 19letna spremlje- valka, ki se je vpisala za Avgusta Ūrmenyi.

— **Nesrečana morju.** Blizu Hamburga je zadel angleški parnik »Hirondelle« v neko torpedovko ter jo prebil čez sredino. Več oseb je utonilo.

— **Kolera v Teheranu** se hudo širi. Nekatere dni umrje do 900 ljudi ter ne morejo vseh zaka- pavati, ker beže ljudje iz mest v gore.

— **Preiskava zoper bivše** upravne svetnike in urad- nike sv. vavilavske posojil- nice je zaključena. Obtoženih je 22 oseb, dočim se je preiskava zoper nekatere funkcionarje ustavila, tako zoper sedanjega olomuška škofa dr. Baura.

— **Pri občinskih volit- vah** v Roveretu so zmagali ra- dikalci in socialni demokratje. Mal- fatti je s svojo stranko propadel.

— **Član japonskega mi- nistrstva** v Evropi. Član ja- ponskega naučnega ministrstva dr. iur. Todoru potuje po Evropi ter proučuje šolstvo. Te dni je prišel tudi v Prago ter se je pri namest- niku informoval o češkem šolstvu.

— **Ruski veliki knez** Ciril biva že celi teden pod tujim

imenom v Bayreuthu. Ž njim se je pripeljala bivša velika vojvodinja he- senska.

— **Žrtva belgrajske** drame. Včeraj so pokopali v Bel- gradu stotnika Pera Panajova- čevića, ki je bil v usodni noči poveljnik straže v Konaku ter so ga zarotniki obstrelili v glavo. Od takrat je bolehal ter sedaj umrl.

Književnost.

— **„Popotnik“** ima v 7. šte- vilki naslednjo vsebino: 1. D. Pribil: Modelovanje v ljudski šoli. 2. V. Pulko: Samatologija v ljudski šoli. 3. Fr. Knebek: O načrtu za sestav- ljanje krajevnih opisov. 4. Književno poročilo. 5. Razgled. Liatek. — Pe- dagoški paberki. — Kronika.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pariz 20. julija. V La Cluse je prišlo do krvavega dogodka. Na štrajkujoče urarje se je iz neke tovarne streljalo in so bili štirje možje ustreljeni, petnajst pa je bilo ranjenih. Delavci so vsled tega bombardirali tovarno in jo užgali. Tovarnarjevi sinovi, ki so streljali, so bili aretovani Bati se je velikih izgredov.

Rusko-japonska vojna.

London 20. julija. Reuterjev biro javlja, da je položaj v Port Arturju nespremenjen. Ruske ladje so naskočile neko trgovsko ladjo, misleč, da je japonski transportni parnik. Ladja se je potopila; mo- šstvo in potnike so Rusi rešili.

London 20. julija. Reuterjev biro javlja, da so Japonci v bitki pri prelazu Motien izgubili 3000 moč.

London 20. julija. Tudi raz- lični tukajšnji listi so dobili poro- čila, da je japonski admiral Togo umrl in da divja v japonski ar- madi kolera, vendar ta poročila še niso potrjena.

Brate tekmovalne sodnike

vabim k sklepi seji v če- trtek, dne 21. julija, ob polu 9 uri zvečer v Soko- lovi odborovi sobi v »Na- rodnem domu«.

Dr. Viktor Murnik, predsed. sodniškega zbora.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem fran- coskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utešujoče, dobro znano antirevma- tično mazilo. V steklenicah po K 1.90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar- nar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepatat, za- znamovan z varnostno znamko in podpi- som. 4 8—10

Zahtevajte vsekdar že- iedeno tinkturo (tudi odvajalno) le- karnarja Piceolija v Ljubljani na Dunajski cesti in zavračajte ponar- dedbe, ki obsegajo drastične zdravju škodljive snovi. — Zunanja naročila po 1 povzetju. 1264-9

Ogljikove kisline in zdravje pospe- šujočih snovi

najbogatejša rudninska voda je dokazano

rogški »tempeljski vrelec«.

strijeno in tekoče
Sarg mijo
glicerin
napravlja kožo
belo in nežno.
Dobi se povsod.

„Le Griffon“
najboljši cigaretni papir.
20 Dobiva se povsod. 871

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Sajovic in br. Mešek v Ljubljani 11 K 73 v., nabrala pri ljudski veselici ob vsesokolski slavnosti pri poslušalcih Žirovnškega me- šanskega zbora iz Št. Vida. — Gospod Ivan Murnik, ces. svetnik v Radovljici 10 kron mesto venca na krsto gosp. prof. in ravnatelja Karola Pirca. — Skupaj 21 K 73 v. — Prisrčna zahvala!
Za Prešernov spomenik: — Neimenov- nanbral 14 K ob slovesu od mlh gostov Tržacanov. — Živel!
Za il. slov. vsesokolski zlet: Gospod Fran Souvan v Kamniku 8 K, zložila ve- sela družba v gostilni g. Josipa Kenda v Kamniku z geslom: „Mi gremo naprej, mi strelci!“ — Živeli strelci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 15. julija: Avgust Anker, posestnik, 61 let, Stari trg št. 5, omehtanje možgan. — Ivana Brozovič, krojačeva žena, 34 let, Tržaška cesta št. 22, jetika.
Dne 16. julija: Andrej Reichel, umir. predstojnik deželne deske, 80 let, Stari trg št. 11, pljučnica. — Julijana Zakošek, knjigovodkinja, 21 let, Šelenburgova ulica št. 6 kap.
Dne 18. julija: Robert Okorn, delavčev sin, 3 mesece, Trnovske ulice št. 3, črvesni katar.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 19. julija 1904.

Naložbeni papirji.

	Dunaj	Blago
4 3/4% majeva renta	99.40	99.80
4 1/2% srebrna renta	99.40	99.80
4% avstr. krona renta	99.35	99.55
4% „zlati“	118.70	118.90
4% ogrska krona	97.15	97.35
4% „zlati“	118.70	118.90
4% posojilo dežele Kranjske	100.—	100.75
4% posojilo mesta Spiljet	100.25	101.25
4% Zader	100.—	100.—
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	100.85	101.85
4% češka dež. banka k. o.	99.60	100.—
4% „zlati“	99.60	99.90
4 1/2% zst. pisma gal. d. hip. b.	101.70	102.15
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	106.45	107.45
4 1/2% pr.	101.—	102.—
4 1/2% zst. pisma innerst. hr.	100.50	101.—
4 1/2% „ogrsko cen.	100.—	100.70
4% dež. hr.	100.—	100.—
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100.—	100.—
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100.—	101.—
4 1/2% obl. češke ind. banke	99.75	100.—
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.50	98.50
4% prior. dol. žel.	99.—	100.—
4% juž. žel. kap. 1/2% 1/2%	304.65	306.65
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o.	101.25	101.70

Srečke.

Srečka od l. 1854	182.50	184.60
„ „ 1860 1/2	258.—	261.—
„ „ 1864	182.25	184.25
„ tizske	300.—	312.—
„ zem. kred. I. emisije	291.—	301.—
„ „ II.	266.—	276.—
„ ogr. hip. banke	89.40	93.40
„ srbske a. frs. 100.—	127.50	128.50
„ turske	21.10	22.10
Basilika srečke	460.—	470.—
Kreditne	78.—	82.50
Inomoške	78.—	81.80
Krakovski	68.—	70.—
Ljubljanske	53.25	55.25
Avst. ruč. križa	28.75	29.75
Ogr.	68.—	72.—
Rudolfove	75.—	79.50
Salcburške	508.—	518.—
Dunajske kom.	—	—

Delnice.

Južne železnice	80.60	81.60
Državne železnice	635.—	636.—
Avstr. ogrske bančne delnice	1615.—	1625.—
Avstr. kreditne banke	6.950	640.50
Ogrske	749.—	750.—
Živnostenske	249.—	250.—
Premogokop v Mostu (Brux)	605.—	615.—
Alpine montan	433.50	434.50
Praške žel. ind. dr.	2252.—	2262.—
Rima-Muranyi	494.25	495.25
Trboviške prem. družbe	306.—	310.—
Avstr. orožne tovr. družbe	486.—	490.—
Češke sladkorne družbe	156.—	156.50

Valute.

C. kr. cekin	11.34	11.38
20 franki	19.02	19.04
20 marke	23.91	23.94
Sovereigns	23.91	23.99
Marke	117.30	117.50
Laški bankovci	95.05	95.20
Rubli	253.—	254.—
Dolarji	4.84	5.—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 20. julija 1904.

Termin.

Pšenica za oktober	50 kg K	9.29
Rz „ oktober 1904	50 „	7.15
Koruzza „ avgust	50 „	5.92
Oves „ maj	50 „	6.26
„ „ oktober	50 „	6.69

Efektiv.

neizpremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Vidna nad morjem 500 m. Srednji srednji tlak 750.0 mm

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Mebo
19	9. zv.	732.7	22.1	sl. szahod	jasno
20.	7. zv.	734.5	16.5	sl. svzh.	jasno
„	2. pop.	733.4	28.3	sr. vzhod	jasno

Srednja včerašnja temperatura: 22.8°

normale: 19.8°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

2042

Žalujoči ostali.

Posebni parte se ne izdajo.

2042

Potrjim srecem naznanjamo

prežalostno vest o smrti svojega

preljubega soprega, oziroma očeta,

brata itd., gospoda

Ivana Majena

posestnika, župana itd.

ki je v nedeljo, 17. t. m. ob 11. uri

dopolodne po dolgi in mučni bolezni,

previden s sv. zakramenti za umirajoč

rajoč v 48 letu svoje starosti v

Gradcu mirno v Gospodu zaspal.

Truplo pokojnika se je prepe-
ljalo na domače pokopališče v St.
Janžu in 19. t. m. pokopalo.

Sv. maše se bodo brale v tu-
kajšnji farni cerkvi.

Nepozabni rajnik bodi priporo-
čen molitvi in blagemu spominu.

St. Janž, dne 19. julija 1904.

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042

2042